

Advies

Fonds voor scheepsjongens 2017

Brussel, 2 februari 2017

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Adviesvraag: ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2017 aan het Fonds voor Scheepsjongens

Adviesvrager: Joke Schauvliege - Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Ontvangst adviesvraag: 16 januari 2017

Adviestermijn: 30 dagen

Goedkeuring raad: 2 februari 2017

Adviesnummer: 2017-02

Contactpersoon: Dirk Van Guyze – dvgyuze@serv.be

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding	4
Situering	5
Advies	7

Inleiding

Op 23 december 2016 besliste de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring te hechten aan het 'ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2017 aan het Fonds voor Scheepsjongens'.

Op 16 januari 2017 ontving de SALV een brief van minister Schauvliege met het verzoek om binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst een advies neer te leggen.

Het advies werd via schriftelijke procedure door de Technische Werkcommissie Visserij van de SALV (TWV) voorbereid en vervolgens op 2 februari 2017 goedgekeurd en op dezelfde dag door de SALV aangenomen.

Hendrik Vandamme

Voorzitter SALV

Emiel Brouckaert

Voorzitter TWV

Situering

Het Fonds voor Scheepsjongens komt tussen in de kosten en lasten van de tewerkstelling van scheepsjongeren met de bedoeling de instroom in de sector te bevorderen. De verplichte bijdrage van de reders aan dit fonds wordt jaarlijks door de Vlaamse regering vastgesteld als een percentage van de bruto besomming van de vangsten verkocht in Belgische en buitenlandse havens.

Oprichting Fonds voor Scheepsjongens. In 1975 werd het Fonds voor Scheepsjongens opgericht om de aanwerving van scheepsjongeren aan boord van Belgische vissersvaartuigen te bevorderen door hen een bezoldiging te geven en door tussen te komen in de kosten en lasten van hun tewerkstelling.

Onder scheepsjongeren wordt verstaan jongeren die tijdens en na hun studies aan de visserijschool een verder praktische opleiding aan boord krijgen via een hele waaier aan taken¹.

Het Fonds verstrekt voor maximaal 499 zeedagen een bezoldiging aan scheepsjongeren onder 20 jaar. Ook aangemonsterde schepelingen tussen 20 en 31 jaar die nog geen 99 zeedagen gepresteerd hebben en voorheen nog niet in aanmerking gekomen zijn bij het Fonds, vallen onder de noemer van scheepsjongeren². Daarna wordt de jongere als volwaardig matroos aanzien die dan ook volledig ten laste valt van de reder.

Werking van het Fonds. Het Fonds voor Scheepsjongens wordt voor 50% door de reders gefinancierd, voor ongeveer 27% door de Vlaamse overheid en voor ongeveer 23% door de provincie West-Vlaanderen.

Reders betalen jaarlijks een bepaald percentage van de bruto besomming van de vangsten verkocht in Belgische en buitenlandse havens aan het Fonds voor Scheepsjongens. De lonen van de scheepsjongeren worden uit het Fonds betaald. De scheepsjongeren krijgen een vaste dagvergoeding. Daarnaast recupereert de reder ook het deel RSZ van de scheepsjongere uit het Fonds.

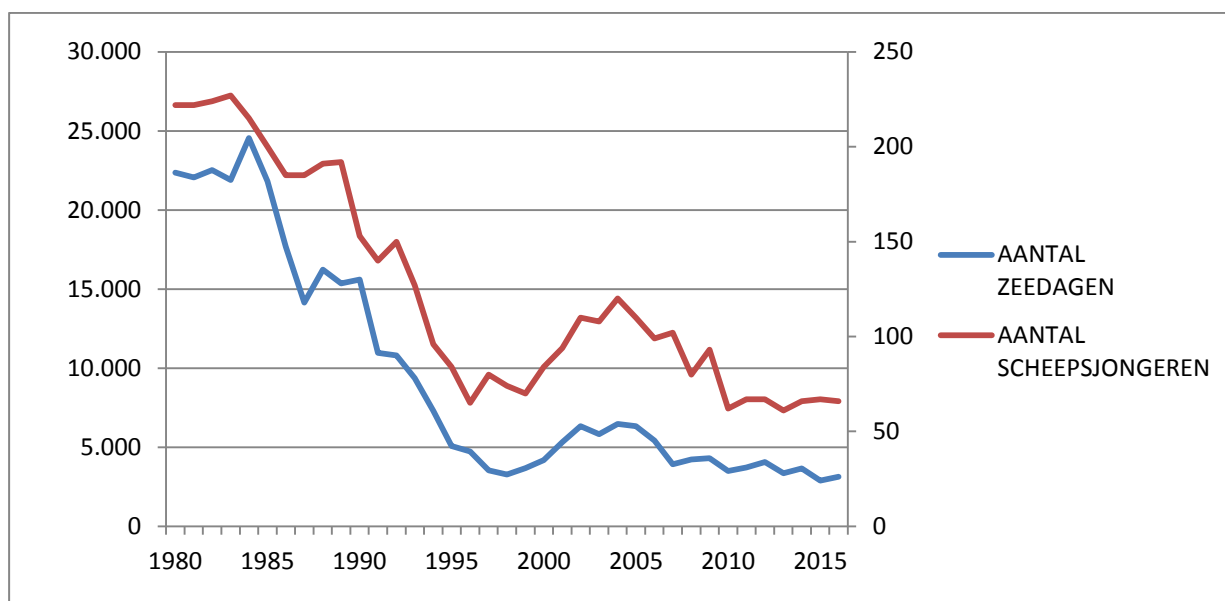
Het aantal scheepsjongeren daalde van 222 in 1980 naar 66 in 2016. In 2016 werden er 3137 zeedagen gepresteerd, waarvan 150 betaalde feestdagen op zee³.

Ook Nederlandse scheepsjongeren die varen onder een Belgische vlag, komen voor het Fonds in aanmerking (60 Belgische en 6 Nederlandse scheepsjongeren in 2016).

¹ Taken: bijstaan van matrozen aan dek en assisteren van wachtofficier ([website departement LV](#))

² Volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2003 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 december 1975 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze van het Fonds voor Scheepsjongens, mogen de aangemonsterde schepelingen tussen 20 en 31 jaar geen scheepsjongeren geweest zijn in de categorie min 20 jaar (artikel 1 van het besluit tot wijziging van artikel 19 van het KB van 31 december 1975).

³ Bron: departement LV, Oostende.

Figuur 1 - Evolutie van het aantal scheepsjongeren en totaal aantal zeedagen tussen 1980 en 2016 (bron: SALV op basis van gegevens van het departement LV)

In het Koninklijk Besluit van 31/12/1975 tot regeling van de samenstelling en werkwijze van het Fonds, stelt artikel 2 *“Het Fonds voor sloopjongens, hierna het Fonds genoemd, wordt geregeld door de bepalingen van de wet van 13 augustus 1990 tot wijziging van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij alsmede door de bepalingen van dit besluit”*.

Bijdrage reders aan het Fonds. De verplichte bijdrage van de reders is bepaald in het artikel 3 van de wet van 23 september 1931 betreffende de aanwerving van personeel ter zeevisserij. Deze bijdrage wordt jaarlijks vastgelegd als een percentage van de bruto besomming van de vangsten die verkocht zijn in de Belgische en buitenlandse havens.

Opname van het Fonds in de consolidatiekring van de Vlaamse overheid. In de nota aan de leden van de Vlaamse regering gevoegd bij het ontwerp van besluit is vermeld *“Door de opname van het Fonds in de consolidatiekring vanaf het begrotingsjaar 2015, maakt een aanwending van de reserve echter automatisch deel uit van de begrotingsbesprekingen”*.

In november 2014 werd het Fonds voor Scheepsjongens in kennis gesteld dat ze door het Instituut voor Nationale Rekeningen werd toegevoegd aan de deelstaatoverheid $\text{s}13.12^4$, wat impliceert dat het Fonds voortaan deel uitmaakt van de consolidatiekring van de Vlaamse overheid.

⁴ De nationale bank van België heeft over de eenheden van de publieke sector een [stand van zaken](#) opgemaakt op 30/9/2011. Hierbij werd een verduidelijking gegeven omtrent de sector overheid (S.13):

S.13 Overheid

S.1311 Centrale overheid

S.1312 Deelstaatoverheid

S.1313 Lagere overheid

S.1314 Wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen

Advies

[1] De SALV gaat akkoord met de redersbijdrage van 0,10% op de bruto besomming. De Raad van het Fonds voor Scheepsjongens heeft in zijn vergadering 6 oktober 2016 geadviseerd om de redersbijdragen voor 2017 te behouden op 0,10%. Dit is hetzelfde percentage van 2016. Daarbij werd ook de opmerking gemaakt dat de reserves dankzij de steun van de reders werden opgebouwd en eigenlijk ook aan hen toebehoren.

De SALV gaat akkoord met de redersbijdrage van 0,10% op de bruto besomming en met de opmerking van de Raad van het Fonds voor Scheepsjongens.

[2] De Raad betreurt dat de reserve niet meer vrij gebruikt kan worden. De SALV verwijst in dit kader ook naar zijn advies van 20 november 2015. Toen werd reeds opgemerkt dat het Fonds, door de opname in de consolidatiekring, niet meer vrij kan beschikken over middelen uit de reserve en dat de bijdragen van de reders uit het verleden in feite bevroren werden.

[3] De Raad is tevreden dat werk wordt gemaakt van het gebruik van de meer gender neutrale term 'scheepjongere(n)'. De SALV verwijst daarbij naar het gezamenlijk advies met SERV en Minaraad van 16 september 2016 over het 'ontwerp verzameldecreet omgeving, natuur en landbouw'. Het is de intentie van de beleidsmakers om via dit verzameldecreet verschillende artikels uit de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der 'zeevisscherij' te wijzigen door 'scheepsjongen(s)' aan te passen aan het meer gender neutrale 'scheepjongere(n)'. De Raad is tevreden dat zo gevolg zal worden gegeven aan zijn aanbeveling uit het advies van 20 november 2015 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor 2016 aan het Fonds voor Scheepsjongens .